

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones mediocres sancti Bonaventure de tempore

Bonaventura <Sanctus>

Argentine, 14. III. 1496

D[omi]nica quinquagesime.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31133

malo suo q̄ p̄phetie. i. p̄dica/
 ciones cessarēt. z q̄ ordines
 religiosoz viroz z p̄dicatoz
 nō essent. detrahētes z inui/
 dētes eis. z discordias z scā/
 dala seminātes inter eos. q̄
 tamē in sine p̄fundent. z in/
 nocentes viri z simplices a
 deo liberant. Job. iij. Obse
 cro te quis vnq̄ innocēs pe
 rūt. aut q̄n recti deleti sunt.
 q̄n pot̄ vidi eos q̄ opantur
 iniquitatē z semināt dolores
 z metūt eos. flante deo peris
 se. z spiritu ire sue esse p̄sam
 ptos. Isti sunt satellites pa
 schasij qui dixit ad beatā lu
 ciam. Cessabunt verba cum
 puētum fuerit ad vbera. Et
 respondit lucia. Verba dei
 cessare nō possunt. Isa. xxiij
 Semen nili messis flumis
 fruges eius zc. Quarta p̄
 prietas est esse munduz siue
 purum. nihil cōtrarij habēs
 admixtū. Job. xv. Jam vos
 mundi estis p̄pter sermonez
 quez locut̄ sum vobis. ps̄.
 Eloquia dñi elo. c. zc. Glosa.
 Predicatio xp̄i sūt eloquia
 casta. i. sine corruptiōe simu
 lationis. Multi em̄ p̄dicāt
 veritatem sed nō caste. quia
 vendunt illā precio cupidi
 tatū bui⁹ seculi. Argēto aut̄

cōparat̄ diuinū eloquiūz. qz
 sicut int̄ oīa metalla nō ē qd̄
 dulci⁹ tinniat ita int̄ oīa elo
 quia s̄mo diuin⁹ dulci⁹ iso
 nat̄ mēti. Probatū terre. i. a
 tra. nihil t̄renitat̄ bñs. q̄ em̄
 de tra ē de tra loquit̄. Pur
 gatū. i. p̄ septiformē sp̄m ruti
 lans. sc̄ie. i. timor̄ z pietat̄ et
 ceteroz carismatū z donoz.
 Hic est calcul⁹ de altari sa
 cre scripture assūpt⁹ q̄ mun
 dat̄ labia Isaie p̄phe. i. p̄dica
 toris. q̄ dz h̄re mūda labia z
 eloquia pulchra. Gene. xliij.
 Heptalim ceru⁹ emissari⁹ et
 dās eloq̄a pulchritudis Tūc
 eloq̄a n̄ra sunt pulchra si fu
 rint bonis opibz redimita.
 Sed dñs p̄grit̄ de his qui
 tm̄ h̄nt labia grossa z p̄guia
 Sed opa macilēta z inedia
 cōsūpta. Job. xix. Pell̄ mee
 cō. car. adh. os m. et de. sūt t.
 la. cir. den. m. Quia m̄ci tm̄/
 mō labia et dentes h̄nt pul
 chros z nō aliud. qd̄ frustra
 z p̄nibilo ē. puer. xxvj. Quō
 frustra pulchras claud⁹ bz ti
 dias. sic indecēs ē in ore fa
 tuoz parabola. De mūdicia
 h⁹ semis dz Isa. i. Nisi dñs
 exercituum reliquisset nob̄
 semen. zc.

Dñica quinquagesime.

Domini. quinquagesime

Hinc au

n tem manēt fides. spes. caritas tria
hec. maior autē bis est chari/
tas. *1. Corinth. xij.* Notan/
dū q̄ ceteris virtutibus maior
est charitas in quatuor. vide/
licet ingenij sagacitate. for/
me pulchritudine. i perij do/
minatione. generis nobilita/
te. Tropice loquēdo. *Uñ 8.*
Donis virtutū dilectio ma/
ior habet. Ingenio. forma.
dñatu. nobilitate. Prima
igitur maioritas est ingenij sa/
gacitas. Amor em̄ ingenio/
sus est ad suum positū cōse/
quendū. Unde iste mulieres
zolotipe multa ingenia ha/
bent ad puocanduz amato/
res suos. mittūt nuncios. sic
z ania fidelis deo p̄ charita/
tem desponsata. mittit nun/
cios diuersaz affectionū in
deum. *Lant. v.* Rūciare di/
lecto qz amore languero. Dis/
currunt nocētib. iuxta illud
in eodē Per noctē q̄s. q̄m di.
a. m. Sustinēt spoliari z ma/
le tractari. *Ibidē.* Percusse/
rūt mez vulneraue. me. tulle/
runt pal. meūzē. Cōponunt
carmina *Job. xxxv.* Ubi est
de⁹ qui dedit mibi carmia in

nocte zē. Latitant in ortis.
dantes signa amoris vocibus
incognitis. *Lant. vlti.* Que
habitas in ortis. amici au/
scultant. fac me audire vocē
tuā. lauant se. vestiunt se. or/
nant se. miri ingenij appara/
tu. Qd̄ totuz mystice intelli/
gendū est de ania amorosa.
Judith. x. Lauit corp⁹ suūz
vixit se myrrho optimo. et
discriminavit crinem capitis
sui z imposuit mitrā sup ca/
put suū. z induit se vestimen/
tis iocūditatis sue. Induitqz
sandalia pedibus suis. z assu/
psit dextrariola sua. z lilia. et
inaures z annulos. z oibus or/
namētis suis ornauit se. Cui
etiā dñs contulit splendorem.
qm̄ ois ista cōpositio nō ex/
ibidine. sed ex virtute pende/
bat. *1. ex virtute ingeniose cari/
tatis.* Scda maioritas ē
forme pulchritudo. qz chari/
tas oim virtutū pulcherrima
est. Hec est em̄ mulier ami/
cta sole. *Apoē. xij.* Cui luna
sub pedibus. z corona. xij. stel/
larū in capite ei⁹. Per solem
pōt intelligi claritas iā bea/
tificatoz in patria. p̄ lunam
claritas sanctorū. qui adhuc
sunt in via. *Corona. xij.* stel/
larū est plenitudo donozuz

et gratiarum de quibus hic dicitur.

Prima stella patientia est. ecce custos omnium virtutum et possessio animarum. Secunda est benignitas. quae malum pro malo non reddit. Tercia est. non emulat. ecce pietas quae ad omnia valet et nulli invidet.

Quarta non agit propter. nihil enim pro se agit. sed omnia ad bonum finem ordiat. Quinta non inflat. quia omnia in humilitate perficit. et pro scientia non inflat. Sexta non est ambitiosa. quia non querit tenebras dignitates quas multi ambiunt. Septima non querit quae sua sunt. ecce exclusio pro proprietate. Octava non irritatur. ecce mansuetudo quae de lapidibus panes facit. et fulgura in pluviam vertit. Nonna non cogitat malum. supple in corde. nec perficit in opere.

Decima non gaudet super iniquitate. ecce dolor de ruina proximi. Undecima cognoscit autem veritatem. ecce perfectus bonorum. Duodecima. omnia suffert. ecce stella contra tenebras omnium adversitatum. Quae virtutum pulchritudini charitatis comparari poterat cui dicitur Isa. lxiij. Eris corona glorie in manu domini et diade-

ma regni in manu dei tui.

Tercia maiestas est quae ipsa obtinet dominatum et principatum regni celorum. Unde qui eius characterem non habet non recipit in illa celesti curia. sed turpiter eicitur. Matth. xxij. Quod huc intrasti non habes vestem nuptialem. id est. caritatem. Eeterae virtutes veniunt ad cubiculum regis asueri. vocate et per alios adduce. ista potest ingredi tur pro seipsum non vocata. Ps. Adducunt regi virginem post eam. proxime eius. id est. fides spes adducunt in leticia et exultatione omnium servorum. Hic regem asuerum ad convivium suum vocat. et huic dicitur. Quae est petitio tua bester. Petite quod vis. etiam si dimidiam partem regni mei petieris dabo tibi. Sed non petite dimidium. quia totum suum est. deus enim charitas est. Petite in salutem populi sui et malitiam amantem filiorum eius. diaboli. scilicet. et membrorum eius exterminari. Non enim est illi questio super auro et argento et regno terreno. quia incomparabilis pretium est caritas. Cant. vij. Si dederit homo omnem subam domus suae pro dilectione. quasi nihil despiciet eam etc. Hec est mulier fortis. et viros fortissimorum dominatrix.

Dominica. L.

enī fortitudo p̄fert fortitu/
dini regis z vini. put dicit̄. ij
Esdre. ij. Scire nos oportet
qm̄ mulieres dñant n̄ri.
z ponens exēplū. Uidi inqt
ephemen filiā bezacis mirifi
ci sedentē in latere regis z au/
ferentē sibi diadema z impo/
nentē capiti suo. z cedentem
eū palmis de sinistra manu.
z rex sustinebat z apto ore in
hiabat in eā q̄si stultus z de/
mentat̄. Qd̄ factū totū con/
uenit xp̄o. q̄ p̄pter nimiam cari/
tatem suā fact̄ obediēs vsq̄
ad mortē. et sustinuit se illu/
di cōspui et colaphis cedi. et
q̄si stultū z nouissimū viroz
reputari. Quarta maiori/
tas est nobilitas ip̄i. Nobi/
lioz em̄ est caritas ceteris vir/
tutibz. qd̄ patz ex hūilitate z
simplicitate ip̄i. Nec enim
duo p̄cipue h̄nt viri nobiles
z ingenui. De nobilitate ip̄o
rū in q̄ maxime appareat d̄z
Ecci. ij. Quanto maior es.
hūilia te in om̄ibz. De sim/
plicitate ip̄oz Hester. xvj.
Dū aures p̄ncipū simplices
et sui natura alios estiman/
tes. aliq̄n callida fraude de/
cipiūt zc. Principes ei z no/
biles cū magna disciplina z
reuerentia intra aulicos pa

rietes a puericia nutritur.
et sunt simplices nescientes
hoim̄ p̄sucas z fraudes. iur/
ta illud. Innocēs credit oī
verbo. Quo s̄ rustici z igno/
biles multa p̄sucia sunt im/
plantati. sic in foro mūdi b̄
educati. sciētes fraudare et
mētiri. Propter qd̄ nobilissi/
ma puella ista domina cari/
tas periclitat̄ cum in matri/
moniū eozum assumit̄. sicut
filia regis cū viro rustico et
ignobili traditur. Quod be/
ne signatū habem̄. j. Da/
cbabe. x. de cleopatra. quam
pater eī accepit a demetrio
z tradidit eam Alexandro.
Cleopatra interpretat̄ gre/
gans agnitos. z significat e/
lectos qui tandē p̄gregabū/
tur a quattuor ventis terre
per vinculū charitatis. quo
nunc ligant̄ socialiter z ami/
cabilitate viuendo. Demetri/
us interpretat̄ nimis perse/
quens. z significat diaboluz
z membra eius. q̄ impugnat̄
amiciciam et dilectionem. a
quo demetrio de pater tol/
lit filiam istam tanq̄ a rusti/
co z ignobili viro z dat eam
alexandro q̄ interpretat̄ aufe/
rens angustias. i. christo. De
quo in Psal. Libera nos p̄

us israel ex omnibus angu/
stis nostris. Isa. liij. De an/
gustia liberat⁹ est zc. Amē.

De euangelio.

Tans au

tem iesus iussit il/
lū adduci ad se zc.
Luce. xviij. Notandū q̄ sūt
quatuor principalia peccā que
excecāt animā. videlicet Su
perbia. Auaricia. Luxuria.
blasphemia. heresis siue pfi
dia. Unde psus. Fast⁹ aua
ricia. luxus. blasphemia ce
cant. Sputū siue lutum. fel
tactus iussio sanant. Igi
tur p̄ma cecitas prouenit ex
peccato supbie que radix est
z initiū omniū viciozū. Eccl
i. Initiū superbie hominis
apostatare a deo zc. quoniā
ab eo qui fecit illum recedit
cor eius. qm̄ initiū peccā om
nis est supbia. Hec ē cecitas
magnatoz z nobilium terre
Matth. xv. Sinite illos. ce
ci sunt z duces cecozū. Hec
cecitas signata est Jobis. ix
in illo qui cecus erat a nati
uitate. Gloriant enim tales
de generis nobilitate in im
mensuz. cū tamen alias sint
monstrum. nulla virtute re

dimiti. Osee. ix. Gloria eozū
a partu et ab utero z a cōce/
ptione. quod tamē nō opoz/
teret. si originem infirmita/
tis et miserie sue considera/
rent. Ezech. xvi. Radix tua
z generatio tua de terra cha
naan. pater tuus amorreus
et mater tua cethea zc. Ta
les deridet Poeta dicens.
Quis fructus generis tabu
la iactare tenaci. Famosos
equitum cum dictatore ma
gistros. Si coram lepidis
maleuiuitur. zc. Et post. At
tamen vt longe repetas. lon
gez reuoluas. Nomē ab in
fami. gentem producis asi
lo. Maiorum primus quis/
quis fuit ille tuozū. Aut pa
stor fuit. aut id quod dicere
nolo. Tales sanantur p̄ spu
tum luto cōmixtum. id est. p̄
verbum carnem factum. scz
p̄ considerationem obedien
tie z humilitatis christi. qui
cum in forma dei esset zc. Et
quandoqz per recordatio
nem proprie conditionis et
infirmittatis. Benef. iij. Pul
uis es. z cetera. Secūda
cecitas prouenit ex peccato
auaricie. quod semper pro
pinquū est peccato supbie.
Eccl. i. Avaro nihil ē scele

Domini. quinquagesime

sti. Quid supbis terra z ci/
his. Hec est cecitas diuitū q̄
ex nimia pinguedine t̄paliū
excecant. Job. xv. Operuit
faciē eius crassitudo. z de la/
teribz ei⁹ aruina dependet.
non recedet de tenebris zc.
Talem cecitatez incurerat
diues ille qui iuduebat pur
pura z bysso z epulabat q̄ti
die splendide. sed lazarū nō
vidit. qz cecus erat. Q̄nta
cecitas oculos illi⁹ innolue/
rat q̄ ad iannā iacentē vide
re nō poterat. Verunt̄ post
q̄ penis infernalibz macera
ri cepit oculos aperuit z alō
ge videre cepit. sed frustra.
Job. xx. Nō remansit de ci/
bis ei⁹. p̄pterea nihil remane
bit de bonis ei⁹. Qd̄ diuiti/
bus frequēter cōtingit. Ita
em̄ studiose z diligent̄ om̄ia
ad vsum suū p̄uertūt. q̄ nec
paruulas reliquias aut mi/
nimas offellas in disco relin
quūt. z ita calices exiccant q̄
nihil p̄ pauperibz remaneat.
qd̄ magna rusticitas est. Isti
peiores sunt iudeis. qui de
areis z vineis suis. aduenis
z pegrinis aliqd̄ p̄cepto dñi
relinq̄bant. Leuit. xix. Non
tondebis vsqz ad solū supfi
ciem terre tue. nec remanen

tes spicas colliges. neqz iui/
nea tua racemos aut grana
decidētia p̄gregabis. s3 pau
peribz z pegrinis carpenda
relinq̄s zc. Tales sanat do
min⁹ practū. s. alicui⁹ aduer/
sitatis vel infirmitat̄. p̄ quā
correpti liberales fiunt. Qd̄
bene oñsum est in illo ceco q̄
p̄mo vidit hoīes vt arbores
ambulātes. sed ad scōaz ma
nuū impositionē clare vidit
oīa. Videre hoīes ambula/
re vt arbores. est circa homi
nes nō aliā cōpassionē babe
re q̄ circa truncos inutiles
z arbores infructuosas.

Tercia cecitas puenit ex
luxuria z incōtinētia carnis
p̄ quā multi etiā ad lram ex/
cecant. exēplo illi⁹ qui p̄ in/
cōtinētiā suā cecus factus
oculis suis valefaciēs dixit.
Vale dulce lumē oculozuz.
Hec est excecatio fortissimi
samsonis. z sapiētissimi salo
monis. quoz vn⁹ p̄pter luxu
rie sue incōtinētiā amisit
lumē corpis. alter cordis. A/
mor em̄ pingit cecus. et hoc
optima p̄sideratiōe pictozū.
qz claudit oculos luxurian/
tū ne valeant discernere in
ter pulchrā z deformē. Poe
ta. Flammam cuiusdā at blan

ta vocam⁹. Ethiopez cignū
 paruaq; extortāq; puellam.
 Europaz. zc. Fornicatores
 oia p indifferēti hnt. dū mo/
 do luxui satisfaciunt. nec le/
 ges nature curāt. Gene. xix.
 Educ viros zc. Jobelis. iij.
 Posuerūt puerū in pstitū/
 lo z puellā vendiderūt p vi/
 no. Ecce qnta cecitas. Nam
 ecōtrario facere debuerant.
 Poeta. Quid em̄ ven⁹ ebrā
 curat. Inguinis z capitis q̄
 sint discrimina nescit. Tales
 curant p linitionez fellis su/
 per oculos eoz ad consiliuz
 angeli. Thob. x. Per fel de/
 bem⁹ intelligere amaritudi/
 nē passionis iesu xpi. q̄ si no/
 bis ad memoriā crebro ve/
 nerit. carnis illecebras dis/
 soluit. Eccī. xj. Malicia vni/
 us bore obliuionē fac luxu/
 rie maxime. Tren. iij. Recor/
 dare paupertatis z trāsgressio/
 nis mee absintbūz fell. Job
 xx. Panis ei⁹ in vtero illius.
 intrinsec⁹ vertet in fel aspi/
 dū. Per panē hic accipit de/
 lectatio carnalis. Prouerb.
 vj. Preciū scorti vix vni⁹ pa/
 nis est. mulier vero p̄ciosam
 aniam viri rapit. Quarta
 cecitas puēit ex blasphemā
 siue pfidia. qd̄ est p̄tra deuz

se erigere maiestatem eius
 blasphemare z sanctis eius
 maledicere Apoca. xij. Ape/
 ruit os suū i blasphemā ad
 deum. blasphemare nomen
 ei⁹ z tabernaculū ei⁹ z eos q̄
 in celo habitāt. Hi significa/
 ti sunt p helymā magū qui z
 bariem dicit⁹ est q̄ restitit pau/
 lo z pcussus est cecitate. Ac/
 tuū. xij. Bariem interpretat⁹ fi/
 lius in malo. qz mali filij sūt
 qui deū patrē iuhonorant z
 sanctā eccliam debonestant
 Prouerb. xxx. Oculū q̄ sub/
 sannat patrē z despicit ma/
 tris sue partū. i. sc̄os. effodi/
 ent euz corui de torrentibz.
 z comedent eum filij aquile
 id est. demones. Elymas in/
 terptat⁹ trāsgredi faciēs. Et
 isti temerarij transgressores
 multos trāsgredi faciunt le/
 gem dei z timorez altissimi.
 dū impune deierant z blas/
 phemant. Eccī. xxvij. Loq/
 la multū iurans horripilati/
 onē statuet capiti. Tales sa/
 nant sed euz difficultate. i. p
 iussione z diuie vocis impe/
 riū. qd̄ notat cū dicit. Stās
 aut̄ iesus iussit illum adduci
 tanq; a remotis. qz longe a
 peccatoribz salus. qz tales sa/
 lutē impugnāt. Adducuntur

Dominica prima in .xl.

aut p alios non p se. quia ta
les nō habent grām orandi
p se. qz blasphemīa est pecca
tū in sp̄m̄ sanctū. qđ non re/
mittit̄ neq; in h̄ seculo neq;
in futuro. i. difficulter. ppter
subtractionē grē q̄ sp̄m̄ san/
cti benignitas z clemētia ha
bet infundere. cui p̄tūmelīā
faciunt z maledictis laceſſūt
Sap. Benignus est em̄ spi
rit⁹ sapie z nō lib. maledictū
a labijs s. zc.

Dominica prima in
quadragesima.

Ecce nunc

e temp⁹ acceptabile
zc. ij. Corinth. vj.

Notandū q̄ sunt q̄ttuor ge/
nera hoīm q̄ tpa solerter ob
seruare p̄sueuerūt. s. agrico/
le ad arandū. Naute ad na/
uigandū. Medici ad sanan
dū. Peregrini ad ambulan/
dū z loca sancta visitanduz.
Un̄ p̄sus. Agricole. medici.
naute maris z pegrini. Lon/
grua sollicit⁹ expectāt t̄p̄avo
tis. Primo igit̄ h̄ t̄p̄s qua
dragesimalē nob̄ p̄sideran/
dū ē q̄si agricol⁹ z t̄re cultori/
bus ad arandū z fodiēdum
glebā cordis nr̄i. vomere cō
tritiōis. z ad seminandū ger

mina p̄tutis. z h̄ ppter sterili
tatē alteri⁹ secti. s. t̄re egypti
z tenebraz. vbi null⁹ ordo s; z
sem. hoz. inha. Ubi nec ara/
ri nec semīari poterit. Gene.
xij. Veniēt. vij. anni sterilita
tis magne q̄ p̄sūptura ē om/
nē vbertatē zc. S; ne aliq̄s
se posset excusare q̄ nesciat
qđ debeat semīare. v̄l nō ha
beat semen ad semīandū.
oñdit ap̄l's qđ sit semīandū.
z q̄ sint semīa. in epl'a hodie
na. Sit em̄. In vigilijs. in ie/
iunijs. in castitate. in sciētia.
in lōganimitate. in suauita
te. in sp̄m̄. in caritate nō ficta
Hoc em̄ ē granū puz excuf
sa palea z dignū reponi i sū
mi p̄baraonis horrea p̄ ven
turā famē sterilitat⁹. vij. āno
ruz. p̄ q̄s accipit̄ defect⁹ oīm
bonoz q̄ icipiēt i resurrecti
one maloz z p̄ modū finē n̄
hēbūt. qz nec op⁹ nec scia n̄
rō nec sapia ē apud īferos q̄
tu speras. Eccl's. ix. p̄t qđ se
miandū ē oī tpe bonuz op⁹.
Eccl's. xj. Dane semīa semē
tuū z vespe ne cessēt man⁹ t.
z Mar. iij. Sic ē regnū dei
q̄madmod̄ si hō iaciat semē
in t̄raz z dormiat z exurgat
nocte ac die. z semē germinz
z increſcat. dū nescit ille zc.